

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО

“29” серпня 2025 р.

ІСТОРІЯ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність:	G17 Архітектура та містобудування
Освітньо-професійна програма:	«Архітектура та містобудування»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:

к.арх., доц.кафедри архітектури та
будівництва

Андрій САВЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Руслан ЖИРАК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Юрій ОГОНЬОК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

е-mail	andrii.i.savchuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Макетна майстерня 5 поверх
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/andriy-savchuk
Сторінка курсу в СДО	

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Історія архітектури та містобудування»
Дисципліна «Історія архітектури та містобудування» належить до обов'язкових дисциплін освітньої програми. Вивчення курсу передбачає лекційні, семінарські заняття, а також самостійне опрацювання матеріалу.

Метою викладання дисципліни «Історія архітектури та містобудування» є вивчення найсуттєвіших етапів розвитку архітектури, мистецтва народів світу у відповідності зі зміною суспільно-економічних формацій, розуміння закономірностей розвитку функції і форми, соціальної ролі архітектури як засобу матеріальної і духовної організації життя суспільства. А також особливостей найзначніших архітектурних пам'яток, їх конструктивних рішень, архітектурно-планувальних і містобудівних прийомів. Метою практичних завдань є закріплення лекційного матеріалу, робота з додатковою літературою, замальовка основних архітектурних елементів будівлі, ордерної системи, пам'яток архітектури, їх декор та конструкції. Отримання студентами практичних знань визначає професійну компетентність студента, його підготовленість до практичної діяльності.

Основна мета навчального проектування – підготовка висококваліфікованого працівника.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- визначення й оволодіння системою понять та категорій;
- набуття навичок пошуку інформації, що стосується історії архітектури та містобудування;
- аналіз різноманітних фактів і явищ, формування власних поглядів і презентація їх в усній і письмовій формах;
- визначення особливостей розвитку архітектури, найзначніших архітектурних пам'яток, їх конструктивних рішень;
- розкриття особливостей архітектурно-планувальних і містобудівних прийомів на різних етапах історичного розвитку.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- основні поняття про мистецтво, термінологію, специфіку мистецтва, формування технічних систем та історичних послідовностей;
- особливості історичного розвитку мистецтва, його класифікацію; художній внесок зодчих (творчі етапи розвитку стилів); тенденції розвитку сучасної архітектури.

вміти:

- естетично оцінювати зразки мистецтва різних стилів, зокрема, давати обґрунтовані естетичні судження щодо оціненого;
- створювати графічні проекти та композиційні розробки стильових елементів, використовувати властивості, якості та засоби;
- застосовувати теоретичні знання художніх культур і архітектурних пам'яток давніх народів у сучасному суспільстві;

- графічно передавати свої ідеї та задуми.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Архітектура та містобудування» (2024/2025)).

Шифр та назва компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук. СК1. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування. СК3. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.	ПР2. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності. ПР5. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування. ПР6. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень. ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваних рішень у сфері містобудування та архітектури.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	2 (в годинах)
	семінари	28 (в годинах)	6 (в годинах)

Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
	Архітектурне проєктування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Вступ. Основні положення архітектури (2 год.).

Архітектура і будівництво найдавніших часів. Періодизація культури найдавніших часів. Поняття містобудівної діяльності та системи. Основні завдання містобудування. Мегалітична архітектура кам'яного та бронзового віку: менгіри, дольмени і кромлехи. Кромлех у Стоунхенджі (1; 3; 5; 10).

Тема 2. Архітектура та містобудування Стародавньої Греції (2 год.).

Храм як символ величі й краси давніх греків. Формування основних типів храмів. Грецькі архітектурні ордери та їх використання в різних типах споруд. Ансамбль Афінського акрополя – вершина політичного та культурного розвитку Стародавньої Греції. Синтез архітектури та скульптури. (1; 3; 5; 10).

Тема 3. Архітектура і будівництво Візантійської імперії (2 год.).

Церква св. Софії у Константинополі – найвище досягнення візантійської архітектури. Хрестово-купольний храм. Мозаїки і фрески. Романська архітектура. Ранньохристиянські базиліки. Базиліка св. Петра в Римі. Оборонні комплекси (1; 3; 5; 10; 14).

Тема 4. Архітектура і будівництво епохи Відродження (2 год.).

Ренесанс в Італії. Містобудування, житлові та громадські споруди. Історія теоретичних вчень про архітектуру (Вітрувій; Леон-Баттіста Альберті; Джакомо да Вінчі; Андреа Палладіо; Франсуа Блондель; Готфрід Земпер; Віоле-ле-Дюк та ін.). Архітектурні твори Ф. Брунеллескі, Д. Браманте, Мікеланджело Буонаротті, А. Палладіо. Поява регулярних парків. Епоха Відродження у Франції, Англії, Нідерландах, Іспанії (1; 3; 5; 10; 14).

Тема 5. Архітектура і будівництво класицизму (2 год.).

Історичні та архітектурно-технічні умови. Визначні пам'ятки Парижу. Відомі архітектори класицизму – І. Джонс, К. Рен. Лувр. Версальський палац (архітектори Л. Лево, Ж. Мансар). Світова архітектура класицизму (1; 3; 5; 10; 14; 15).

Тема 6. Архітектура і будівництво XX – початку XXI ст. (2 год.).

Основні стилі та напрями., їх особливості. Функціоналізм. Архітектура міжвоєнного періоду (Група «De Stijl», Школа «Баугауз», творчість Вальтера Гропіуса, Людвіга Міс ван дер Рое, Бруно Таута, Ле Корбюзьє, архітектура неокласицизму 30-х років). Ф.Л. Райт, «Будинок над водоспадом». Оперний театр у Сідней. Основні цінності сучасної архітектури, новітні матеріали. Визначні зразки. Екологічна архітектура 1990 – 2010 рр. (1; 3; 5; 10; 14; 15; 18).

Тема 7. Архітектура і будівництво України дохристиянської доби – доби Відродження.

Найдавніші поселення на території України. Храми Київської Русі, хрестово-купольний храм. Храм св. Софії у Києві, Золоті ворота. Оборонна архітектура. Особливості містобудування. Замкове будівництво. Ренесансна архітектура Львова. Успенська церква. Народна дерев'яна архітектура (1; 3; 5; 10; 14; 15; 18).

Зміст семінарських занять

Тема 1. Вступ. Основні положення архітектури.

Архітектура і будівництво найдавніших часів. Періодизація культури найдавніших часів. Поняття містобудівної діяльності та системи. Основні завдання містобудування. Мегалітична архітектура кам'яного та бронзового віку: менгіри, дольмени і кромлехи. Кромлех у Стоунхенджі. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Найдавніша архітектура.
2. Мегалітична архітектура кам'яного та бронзового віку: менгіри, дольмени і кромлехи.
3. Кромлех у Стоунхенджі.

Тема 2. Архітектура та будівництво Стародавнього Єгипту.

Стильові особливості. Передумови і характер архітектурної діяльності. Вплив релігії на архітектуру. Ансамбль пірамід у Гізі. Поховальний храм Хатшепсут у Дейр-ель-Бахрі. Великі храми у Карнаку та Луксорі. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Архітектура Давнього Єгипту.

2. Комплекс пірамід у Гізі.
3. Поховальний храм Хатшепсут у Дейр-ель-Бахрі.
4. Храми у Карнаку та Луксорі.

Тема 3. Архітектура та містобудування Стародавньої Греції.

Храм як символ величі й краси давніх греків. Формування основних типів храмів. Грецькі архітектурні ордери та їх використання в різних типах споруд. Ансамбль Афіньського акрополя – вершина політичного та культурного розвитку Стародавньої Греції. Синтез архітектури та скульптури. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Храм як символ величі й краси давніх греків.
2. Основні типи храмів. Загальна характеристика.
3. Грецькі архітектурні ордери та їх використання в різних типах споруд.
4. Ансамбль Афіньського акрополя – вершина політичного та культурного розвитку Стародавньої Греції.

Завдання для самостійної роботи: Виконання графічної роботи: “Ордери Давньої Греції”. Завдання передбачає створення композицій до пройденого матеріалу лекцій.

Формат А4, А3. Матеріал: туш, перо, гуаш, акварельні фарби. Роботи зібрані у папку.

Тема 4. Архітектура та містобудування Стародавнього Риму.

Трактат Вітрувія «Десять книг про архітектуру». Будівельні матеріали, характер будівництва і конструкції. Типи склепінь. Житлове та храмове будівництво. Триумфальні арки, колони. Пантеон. Римські архітектурні ордери. Амфітеатри Римської імперії. Колізей. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Трактат Вітрувія «Десять книг про архітектуру».
2. Житлове та храмове будівництво.
3. Римський Пантеон. Римські архітектурні ордери.
4. Амфітеатри Римської імперії. Колізей.

Завдання для самостійної роботи: Виконання графічної роботи: “Ордери Давнього Риму”. Завдання передбачає створення композицій до пройденого матеріалу лекцій.

Формат А4, А3. Матеріал: туш, перо, гуаш, акварельні фарби. Роботи зібрані у папку.

Тема 5. Архітектура і будівництво Візантійської імперії.

Церква св. Софії у Константинополі – найвище досягнення візантійської архітектури. Хрестово-купольний храм. Мозаїки і фрески. Романська архітектура. Ранньохристиянські базиліки. Базиліка св. Петра в Римі. Оборонні комплекси. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Церква св. Софії у Константинополі – найвище досягнення візантійської архітектури. Хрестово-купольний храм.
2. Мозаїки і фрески церкви св. Софії у Константинополі.
3. Романська архітектура. Ранньохристиянські базилики.
4. Базилика св. Петра в Римі.

Тема 6. Архітектура і будівництво готики.

Розвиток містобудування. Просторово-планувальні та конструктивні рішення. Храмове будівництво. Собор Паризької Богоматері, собор у м. Шартр, Реймський собор. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Розвиток містобудування. Просторово-планувальні та конструктивні рішення.
2. Храмове будівництво. Собор Паризької Богоматері.
3. Собор у м. Шартр, Реймський собор.

Тема 7. Архітектура і будівництво епохи Відродження.

Ренесанс в Італії. Містобудування, житлові та громадські споруди. Історія теоретичних вчень про архітектуру (Вітрувій; Леон-Баттіста Альберті; Джакомо да Вінчі; Андреа Палладіо; Франсуа Блондель; Готфрід Земпер; Віоле-ле-Дюк та ін.). Архітектурні твори Ф. Брунеллескі, Д. Браманте, Мікеланджело, А. Палладіо. Поява регулярних парків. Епоха Відродження у Франції, Англії, Нідерландах, Іспанії. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Ренесанс в Італії. Містобудування, житлові та громадські споруди.
2. Теоретичні вчення про архітектуру (Вітрувій; Леон-Баттіста Альберті; Джакомо да Вінчі; Андреа Палладіо; Франсуа Блондель; Готфрід Земпер; Віоле-ле-Дюк та ін.).
3. Архітектурні твори Ф. Брунеллескі, Д. Браманте, Мікеланджело, А. Палладіо.
4. Регулярні парки.
5. Епоха Відродження у Франції, Англії, Нідерландах, Іспанії.

Завдання для самостійної роботи: Виконання графічної роботи: «Купол собору св. Петра» у Ватикані. Завдання передбачає створення композицій до пройденого матеріалу лекцій.

Формат А4, А3. Матеріал: туш, перо, гуаш, акварельні фарби. Роботи зібрані у папку.

Тема 8. Архітектура і будівництво бароко.

Конструкції та містобудування. Розвиток інженерно-будівельних наук. Храмове будівництво. Творчість Джованні Берніні. Комплекс собору св. Петра у Римі. Сіль рококо як варіант бароко. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Храмове будівництво бароко. Творчість Джованні Берніні.
2. Комплекс собору св. Петра у Римі.

3. Стиль рококо як варіант бароко.

Тема 9. Архітектура і будівництво класицизму.

Історичні та архітектурно-технічні умови. Визначні пам'ятки Парижу. Відомі архітектори класицизму – І. Джонс, К. Рен. Лувр. Версальський палац (архітектори Л. Лево, Ж. Мансар). Світова архітектура класицизму. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Визначні пам'ятки Парижу епохи класицизму.
2. Відомі архітектори класицизму – І. Джонс, К. Рен.
3. Версальський палац (архітектори Л. Лево, Ж. Мансар).
4. Світова архітектура класицизму.

Тема 10. Архітектура і будівництво другої половини XIX – початку XX ст.

Поява нового типу житла – соціального. Площа Шарля де Голля (Зірки) у Парижі. Розвиток будівельної техніки і науки. Застосування металу та залізобетону – матеріалів для основи несучих конструкцій XIX – XX ст. Кришталевий палац у Лондоні, Ейфелева вежа в Парижі, Бруклінський висячий міст у Нью-Йорку. Архітектура історичних стилів і еkleктики. Модерн – стильовий напрям у архітектурі, головні ознаки. Індивідуальність композицій. Європейські варіанти стилю «модерн» і його провідні майстри (Віктор Орта, Анрі Ван де Вельде, Отто Вагнер, Йозеф Ольбріх, Чарльз Макінтош, Антоніо Гауді та ін.). На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Площа Шарля де Голля (Зірки) у Парижі.
2. Кришталевий палац у Лондоні, Ейфелева вежа в Парижі, Бруклінський висячий міст у Нью-Йорку.
3. Модерн – стильовий напрям у архітектурі, головні ознаки.
4. Творчість Віктора Орта.
5. Творчість Анрі Ван де Вельде та Отто Вагнер,
6. Архітектура Йозефа Ольбріха, Чарльза Макінтоша.
7. Антоніо Гауді та його архітектурні витвори.

Тема 11. Архітектура і будівництво XX – початку XXI ст.

Основні стилі та напрями., їх особливості. Функціоналізм. Архітектура міжвоєнного періоду (Група «De Stijl», Школа «Баугауз», творчість Вальтера Гропіуса, Людвіга Міс ван дер Роє, Бруно Таута, Ле Корбюзьє, архітектура неокласицизму 30-х років). Ф.Л. Райт, «Будинок над водоспадом». Оперний театр у Сіднеї. Основні цінності сучасної архітектури, новітні матеріали. Визначні зразки. Екологічна архітектура 1990 – 2010 рр. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Функціоналізм.
2. Архітектура міжвоєнного періоду. Група «De Stijl».
3. Школа «Баугауз» та її вплив на розвиток світової архітектури.

4. Творчість Вальтера Гропіуса, Людвіга Міс ван дер Рое, Бруно Таута, Ле Корбюзє.
5. Творчість Ф.Л. Райта, «Будинок над водоспадом».
6. Оперний театр у Сіднеї.
7. Екологічна архітектура 1990 – 2010 рр.

Тема 12. Архітектура і будівництво України дохристиянської доби – доби Відродження.

Найдавніші поселення на території України. Храми Київської Русі, хрестово-купольний храм. Храм св. Софії у Києві, Золоті ворота. Оборонна архітектура. Особливості містобудування. Замкове будівництво. Ренесансна архітектура Львова. Успенська церква. Народна дерев'яна архітектура. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Найдавніші поселення на території України.
2. Храми Київської Русі, хрестово-купольний храм.
3. Храм св. Софії у Києві.
4. Оборонна архітектура. Особливості містобудування.
5. Замкове будівництво.
6. Ренесансна архітектура Львова. Успенська церква.
7. Народна дерев'яна архітектура.

Тема 13. Архітектура і будівництво України періоду бароко до сучасності.

Мазепинське бароко. Кам'яне, муроване будівництво. Барокові храми у Києві, Чернігові, Лубнах, Львові. Особливості архітектури класицизму. Полтавське губернське земство – яскравий взірець архітектури українського модерну (архітектор – В. Кричевський). На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Мазепинське бароко.
2. Барокові храми у Києві, Чернігові, Лубнах, Львові.
3. Особливості архітектури класицизму.
4. Полтавське губернське земство – яскравий взірець архітектури українського модерну (архітектор – В. Кричевський).

Тема 14. Архітектура XX – початку XX ст.

Розвиток будівельної техніки і науки. Найзначніші будівлі. Івано-Франківська ратуша. Пошуки національного обличчя в сучасній українській архітектурі, формування регіональних архітектурних шкіл. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1. Розвиток будівельної техніки і науки XX – початку XX ст.
2. Івано-Франківська ратуша.
3. Сучасна українська архітектура, формування регіональних архітектурних шкіл.

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Історія архітектури та містобудування»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	16
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	20
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	12	16
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	30

Самостійна робота

Проектування є видом самостійної роботи студента, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення теоретичних знань, які студент застосує на практиці, а також за допомогою проектування студент повинен навчитися передавати свої творчі ідеї.

Рекомендації до оформлення самостійної роботи:

Завдання передбачає створення композицій до пройденого матеріалу лекцій.

Формат А4, А3. Матеріал: туш, перо, гуаш, акварельні фарби. Роботи зібрані у папку.

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Тема 1. Архітектура та містобудування Стародавньої Греції.	Виконання графічної роботи: «Ордери Давньої Греції»	4	1, 2, 3, 11
Тема 2. Архітектура та містобудування Стародавнього Риму.	Виконання графічної роботи: «Ордери Давнього Риму»	4	1, 2, 3, 11
Тема 3. Архітектура епохи Відродження	Виконання графічної роботи: «Фасад церкви Санта Марія Новела у Флоренції»	8	3, 4, 5 ,9, 10
Разом самостійної роботи студентів		16	

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

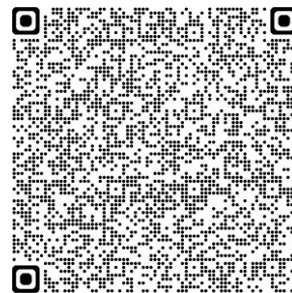
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, задачі тестових завдань, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять

заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Історія архітектури та містобудування” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Saylor.org.academy	«ARTH101: Оцінка мистецтва»
2.	The art story	«Північноєвропейське Відродження»
3.	MIT OpenCourseWare	• «Теорія форми міста» • «Діалоги в мистецтві, архітектурі та містобудуванні» • «Історія архітектури» • «Романська архітектура» • «Естетика і філософія мистецтва» • «Мистецтво крізь час: глобальний погляд» • «Введення у візуальне навчання»
4.	Art studio Lichtaryk	«Онлайн курс з історії українського мистецтва»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
ПР2. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності. ПР5. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.	словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія)	усний контроль, поточний контроль, екзамен
ПР6. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.		
ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проєктуванні.		

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється

«Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Асеев Ю.С. Шедеври світової архітектури: монографія. Київ: Радянська школа, 1982. 87 с.
2. Велика ілюстрована енциклопедія мистецтв: пер. з англ. / авт. тексту М. Холлінгсворт. Київ: Махаон-Україна, 2011. 512 с.
3. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за ред. С. Фартинга. Харків: Віват, 2021. 576 с.
4. Історія української культури / за заг. ред. І. Крип'якевича. Київ: Либідь, 2002. 656 с.
5. Історія українського мистецтва: в шести томах / під ред. акад. М. Бажана. Київ: 1966–1970.
6. Конопльова О.В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2013. 162 с.
7. Котеньова З.І. Архітектура будівель і споруд: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2007. 171 с.
8. Кржавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: навч. посіб.: у 3 ч. Львів: Світ, 2003 - 2005.
9. Ложкіна А. Перманентна революція. Мистецтво України ХХ – початку ХХІ століття. Київ: ArtHuss. 2019. 544 с.
10. Плоский В.О., Гетун Г.В. Архітектура будівель та споруд. Кн. 2. Житлові будинки: підручник. Кам'янець-Подільський: ПП "Медобори-2006", 2014. 617 с.
11. Прибега Л. Архітектурна спадщина України: пам'яткоохоронний аспект: монографія. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2016. 256 с.
12. Чаплинський Ю. Зрозуміти архітектуру. Київ: Віхола. 2022. 200 с.
13. Черкес Б.С., Лінда С.М. Архітектура сучасності. Остання третина ХХ – початку ХХІ ст.: навч. посіб. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. 384 с.

Додаткова:

14. Архітектура: короткий словник-довідник / під заг. ред. Мардера А.П. Київ: Будівельник, 1995. 335с.
15. Барб-Галль Ф. Як розмовляти з дітьми про мистецтво ХХ століття. Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. 176 с.
16. Габрель М.М. Просторова організація містобудівних систем: монографія. Київ: Видавничий дім А.С.С., 2004. 400 с.
17. Гетлейн М., Говард А. Арт-візіонери / перекл. з англ. Остапа Гладкого. Харків: Віват. 2018. 312 с.
18. Девід Сім. М'яке місто. ArtHuss. 2023. 236 с.
19. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст: підручник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. 412 с.

20. Лінда С.М., Моркляник О.І. Типологія громадських будівель і споруд: підручник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2015. 308 с.
21. Матоліч І.Я. Інститут проблем сучасного мистецтва в контексті новітніх художніх процесів. Традиції та інновації у сучасному дизайні: зб. матеріалів доп. учасн. Всеукраїнськ. наук.-практ. конф., Івано-Франківськ: УКД, 12 квіт. 2018 р.
22. Матоліч І.Я. Тенденції розвитку ковальського мистецтва (за підсумками міжнародного фестивалю «Свято ковалів», м. Івано-Франківськ). *Art and design*, 2020. № 2. С. 73–82.
23. Матоліч І.Я. Проблеми сучасних українських міст і шляхи їх вирішення. Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки. V Всеукраїнський науково-практичний симпозіум, УКД, Івано-Франківськ, 14.05.2021 р. С. 147–150.
24. Посацький Б.С. Простір міста і міська культура (на зламі XX – XXI ст.): монографія. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. 208 с.
25. Тімохін В.О. Основи дизайну архітектурного середовища: монографія. Київ: Основа, 2010. 400 с.
26. Українська культура: лекції за ред. Дмитра Антоновича / упор. С.В. Ульяновська. Київ: Либідь, 1993. 592 с.
27. Ясевич В.Е. Архитектура Украины на рубеже XIX – XX вв.: монографія. Киев: Будивельник, 1988. 184 с.
28. Яців Р. Українське мистецтво XX ст.: монографія. Львів, 2006.
29. Adams L. S. *Italian Renaissance Art*: Avalon Publishing. 2013. 420 p.
30. *Art: A World History*. Dorling Kindersley Publishing, Incorporated, 2000. 720 p.
31. Bell A. *An Elementary History of Art: Architecture, Sculpture, Painting*. 2017. 634p.
32. Cabasaan William J. *Humanities: Philosophy and History of Art*: Jimczyville Publications. 2016. 218 p.
33. Daval Jean-Luc. *History of Abstract Painting*: Hazan, 1989. 214 p.
34. Fer B. *On Abstract Art*: Yale University Press. 1997. 194 p.
35. Gruber A., Pons B. *Classicism and the Baroque in Europe*. Abbeville Pr. 1996. 496 p.
36. Karmel P. *Abstract Art: A Global History*: Thames & amp. Hudson. 2020. 344 p.
37. Ramage N., Ramage A. *Roman Art: Romulus to Constantine*: Abrams, 1991. 304 p.
38. Rewald J. *The History of Impressionism*: Museum of Modern Art. 1973. 672 p.
39. Sinclair Hood. *The Arts in Prehistoric Greece*. Yale University Press. 1994. 311 p.
40. Slatkin W. *Women Artists in History: From Antiquity to the 20th Century*: Prentice-Hall. 1985. 191 p.

41. Smith T. What Is Contemporary Art?: University of Chicago Press. 2009. 329 p.
42. Stokstad M. Art History: Prehistoric art in Europe. Pearson Prentice Hall, 2008.
43. Thuilier J. History of Art. Flammarion, 2003. 635 p.
44. Vialou D. Prehistoric art and civilization. New York: Harry N. Abrams. 1998. 159 p.

Інтернет-ресурси:

45. Александрович В.С. Архітектура містобудування: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua (дата звернення 17.08.2023).
46. Національна парламентська бібліотека України: веб-сайт. URL: www.elib.nplu.org (дата звернення 22.08.2023).
47. Пальм Н.Д. Історія Української культури: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.dut.edu.ua (дата звернення 18.08.2023).
48. Бібліотека КНУБА. Архітектура: веб-сайт. URL: www.library.knuba.edu.ua (дата звернення 15.08.2023).
49. Архітектура та містобудування: навч. посіб.: веб-сайт. URL: www.shag.com.ua (дата звернення 22.09.2023).
50. Кодін В.О. Архітектура та містобудування Західної Європи і Візантії III – XV століть: веб-сайт. URL: www.eprints.kname.edu.ua (дата звернення 22.02.2023).
51. Всесвітня історія. Історія Давнього Сходу: веб-сайт. URL: www.bibliograph.com.ua (дата звернення 17.08.2023).
52. Вільна енциклопедія. Вікіпедія: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення 27.08.23).